

การสืบสวนสอบสวนพฤติกรรมกรรมการค้า

ภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันท่าการค้า พ.ศ. 2542

Competition
Focus

Vol. 32

Aug. 2015

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันท่าการค้า
กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

กฎหมายการแข่งขันทางการค้า เป็นกฎหมายอาญาที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจการค้าในประเทศ ทั้งในด้านการสร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพิ่มขึ้นในตลาด รวมทั้งผู้บริโภคจะได้ประโยชน์จากการแข่งขัน สามารถเลือกซื้อสินค้าได้หลากหลายมีคุณภาพและมีราคาถูกลง

ปัจจุบันสำนักส่งเสริมการค้าแข่งขันทางการค้าได้มีการเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการสืบสวนสอบสวนซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการทำคดีแพ่งตุลาการกรรมการการค้าที่ฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยในปีงบประมาณ 2558 ได้มีการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรสืบสวนสอบสวนสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงานประสานศาลฎีกา/สำนักงานอัยการสูงสุด คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ได้จัดส่งวิทยากรมาให้ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการสืบสวนสอบสวนคดีการแข่งขันทางการค้า รวมทั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ การสอบสวนคดีอาญา

- เพื่อทราบข้อเท็จจริงว่าได้มีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้นตามข้อหาหรือไม่
- เพื่อพิสูจน์การกระทำความผิด
- เพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

หลักเกณฑ์การสอบสวน ที่ชอบด้วยกฎหมาย

- ได้กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายให้อำนาจหน้าที่ทำการสอบสวน
- พนักงานสอบสวนต้องมีเขตอำนาจที่จะสอบสวนคดีนั้น
- การสอบสวนได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พยานหลักฐานในคดีอาญา

พยานบุคคล

พยานเอกสาร

พยานวัตถุ

พยานผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

การรวบรวมพยานหลักฐาน

เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ส่วนการพิจารณาหลักฐานที่ได้จากการสอบสวน จะเป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการศาลยุติธรรม โดยผู้พิพากษาจะชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานของคู่ความที่ได้จากการสอบสวน โดยวิธีการทั่วไปของการรวบรวมพยานหลักฐานจะดำเนินการ ดังนี้

- การบันทึกถ้อยคำของบุคคล
- การรวบรวมพยานเอกสาร พยานวัตถุ และการดำเนินการอันจำเป็นซึ่งให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้แก่ การขอหมายเรียก การจับ การตรวจค้นและการถ่ายรูป เป็นต้น

คดีอาญาต้องใช้การพิสูจน์มากกว่าคดีแพ่ง พยานหลักฐานโจทก์ต้องนำเสนอให้มีความน่าเชื่อถือ ปราศจากข้อสงสัย ดังนั้น พนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐาน และจะต้องนำเสนอพยานหลักฐานให้ศาลรับฟังลงโทษจำเลยที่ถูกต้องกล่าวหาว่ามีความผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่

การชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน ในคดีอาญา

การทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญา

ต้องอาศัยองค์ความรู้ 2 ประการ คือ

1. การวางแผนการสอบสวนคดีอาญา ได้แก่ การกำหนดแนวทางการทำงานและวิธีปฏิบัติในการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่พนักงานสอบสวนต้องกระทำทันทีที่ได้รับเรื่องและต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการตั้งรูปคดีเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ซึ่งจะพิจารณาจากข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายมาศึกษาวิเคราะห์แล้วดำเนินการตั้งข้อหาและฐานความผิด
2. กระบวนการสอบสวนคดีอาญา ต้องสามารถกำหนดแผนการทำงานและวิธีการต่างๆ ในแต่ละขั้นตอน ทั้งนี้กระบวนการสอบสวนในคดีประเภทเดียวกันอาจจะไม่เหมือนกันก็ได้ขึ้นอยู่กับ การวางแผนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบคดีนั้นๆ

ประโยชน์ของสำนวนงาน

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่เข้ารับการอบรมได้รับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการสืบสวนสอบสวนเป็นอย่างดีสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้รวดเร็วเกิดความถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินการแข่งขันทางการค้า พดุงความยุติธรรมให้กับผู้ประกอบการทุกฝ่าย รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายในต่อไป

เกร็ดความรู้

องค์กร ในกระบวนการ ยุติธรรม

ไม่ว่าจะเป็นศาล อัยการ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้า จะมีการหน้าที่และการทำงานที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แต่มีความเหมือนกันอย่างหนึ่ง คือ การพิสูจน์ให้เห็นความผิดเพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย หรือพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของ ผู้ถูกกล่าวหา

คดีอาญาต้องมีการพิสูจน์โดยปราศจากสงสัย เนื่องจากกฎหมายต้องคุ้มครองผู้บริสุทธิ์ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องเองศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน แต่ถ้าอัยการเป็นโจทก์ฟ้อง ศาลจะไต่สวนหรือไม่ก็ได้

หลักประกัน
ความยุติธรรม

บรรณาธิการ : นายวัฒนศักย์ เสือเอี่ยม
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า
เรียบเรียงโดย : นางสาวจารุวรรณ ศิริมาลา
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ